

UVOLNĚNO K DISTRIBUCI

KONTAKT:

Hana Štamberková Robert van der Meulen

KPC-Group s.r.o. Gartner

+ 420 604 215 310 + 44 (0) 1784 267 892

hstamberkova@gartner.cz rob.vandermeulen@gartner.com

Gartner: Algoritmy mění architekturu byznysu a obchodní modely

Pojem „Algoritmický byznys“ je stále poměrně nový, nicméně algoritmy coby základ obchodních modelů se již etablovaly v řadě odvětví a oblastí. Podle analytiků společnosti Gartner přichází doba, kdy podnikoví architekti a vedení IT v podnicích a organizacích musí začít aktivně navrhovat algoritmické obchodní modely. Umožní jim to nejen se odlišit či získat konkurenční výhodu, ale také minimalizovat potenciální obchodní rizika.

„Významný pokrok a růst v oblasti chytrých strojů je jednou z hlavních příčin toho, že se algoritmy dostávají do popředí a stávají se samy o sobě dostupnějšími,“ vysvětluje viceprezident společnosti Gartner Steve Prentice. „Již dnes je znát jejich dopad na svět kolem nás, skutečné využití jejich možností a příležitostí bude ale ještě představovat značný kus práce.“

Algoritmy dnes

Podnikoví architekti a vedoucí pracovníci IT by již dnes měli zkoumat, jak jsou algoritmy a chytré stroje využívány konkurencí nebo v jiných odvětvích a určit, zda jsou tyto způsoby využití relevantní pro oblast, v níž působí. „Mezi odvětví, které jsou již dlouhou dobu na špičce ve využívání analytiky a algoritmů pro zlepšování obchodních výsledků je například maloobchod,“ vysvětluje Steve Prentice. „Řada analytiků z oblasti maloobchodu se dnes domnívá, že algoritmy pro automatické naceňování a nabídku zboží mohou být v dohledné době tím vůbec nejcennějším aktivem obchodníka.“

Algoritmy také postupně mění oblasti jako je nábor nových zaměstnanců – již dnes je lze využít pro rychlé vyhodnocení vhodnosti kandidáta pro určitou pozici. Stejná technologie je ale možné využít v podnicích například pro alokaci úkolů nejvhodnějším specialistům. Ve zdravotnictví pak mohou pokročilé algoritmy pro oblast klinické péče zvýšit efektivitu jejího poskytování. V mnoha vertikálách lze navíc očekávat společný vývoj algoritmů několika organizacemi se společným zájmem.

Co jsou „chytré stroje“: tento pojem používají analytici společnosti Gartner jako označení pro technologie (převážně nehmotné, softwarové povahy), které dokáží přizpůsobit své chování na základě zkušeností, nejsou plně závislé na ovládnutí či příkazech daných člověkem (mohou se samy učit a rozhodovat) a dokáží „přicházet“ s neočekávanými výsledky (ty mohou být v některých případech velmi zajímavé a užitečné, jindy ale naopak nevyužitelné). Jejich „chytrost“ (nikoliv inteligence) spočívá primárně v percepčních schopnostech, jako je třídění obsahu (obrázky, obličeje, mluvené slovo, souvislý text, informace ze senzorů nebo od jiných chytrých strojů). Dokáží odhalovat vzorce a souvislosti v datech a vytvářet z nich generalizace.

Nové obchodní příležitosti

„Zatímco digitální byznys mění řadu firem a organizací již dnes, očekáváme s velkou mírou jistoty, že algoritmický byznys bude znamenat ještě zásadnější změnu,“ zdůrazňuje Steve Prentice „Otevřená tržiště algoritmů podpoří rychlý růst ekosystému vývojářů algoritmů podobně, jako mobilní aplikace a obchody s nimi změnily svět vývoje software.“

Technologický pokrok posune možnosti v oblastech jako je nábor pracovníků – vznikne nové odvětví virtuálních specialistů, jehož prostřednictvím si budou firmy moci najímat chytré stroje a algoritmy, které budou provádět některé úkony dnes ještě svěřované lidem. Aby se firmy dokázaly s tímto posunem a proměnou vyrovnat, měly by současně zkoumat a nasazovat více souběžných obchodních modelů – ty budou uváděny do praxe s pomocí algoritmů a stanou se nezbytné pro vyrovnání se s rychlým tempem změn a využití přechodných obchodních příležitostí v digitálním světě. Přinesou s sebou ale i řadu problémů, s nimiž se také bude třeba vyrovnat.

Výzvy algoritmického byznysu

„Pokrok a přínosy, které bude znamenat algoritmický byznys půjdou ruku v ruce s překážkami, které bude třeba překonávat,“ dodává Prentice. „Ať už půjde o věci očekávané nebo nečekané, s tím jak se chytré výpočetní systémy stanou všudypřítomnými, bude řada firem čelit otázce, zda takovou změnu přežijí.“

V extrémním případě lze například předpokládat, že veškeré přínosy algoritmů pro lidstvo budou eliminovány algoritmicky řízenými systémy, které budou mít opačné zájmy než lidé. Nebo, že i když algoritmické obchodní modely mohou být nasazovány s dobrým úmyslem, může s nimi být se zlým úmyslem manipulováno a dosaženo zcela nežádoucích výsledků (respektive nežádoucích pro původního vlastníka algoritmu).

Algoritmy jsou závislé na datech, která jim jsou poskytnuta a jejich rozhodování je jen tak dobré, jak dobrá jsou ona data. S tím, jak bude stále větší část rozhodnutí v „rukou“

automatizovaných systémů, se nevyhnutelně také objeví citlivé etické otázky, na které nemusí nutně existovat „správná“ odpověď.

„Rozsah změn, které umožní chytré stroje a algoritmický byznys vyžaduje důkladné plánování a testování,“ uzavírá Prentice. „Organizace které se nedokáží připravit, riskují, že zůstanou pozadu, což pro ně snadno může mít nečekané negativní následky.“

Téma budování digitálních ekosystémů a obchodních modelů bylo hlavní náplní konference Gartner Enterprise Architecture Summit 2016, která proběhla minulý týden v Londýně. Další informace k výše uvedeným předpovědím byly publikovány ve studii [„Explore Algorithmic Business to Drive Differentiation“](#) (dostupné zdarma).

O společnosti Gartner

Gartner je největší světová analytická společnost zaměřená na informační technologie. Více než 1 100 analytiků Gartner sleduje na dva tisíce technologií, aplikací a trendů, provádí tržní analýzy 175 technologických segmentů, sleduje přes dva tisíce výrobců a dodavatelů a produkuje ročně 5 000 IT benchmarků. V databázi Gartner je víc než 116 tisíc vlastních reportů a analýz. Gartner má přes 14 tisíc klientů; je mezi nimi 75 % firem z žebříčku Global 500.

###